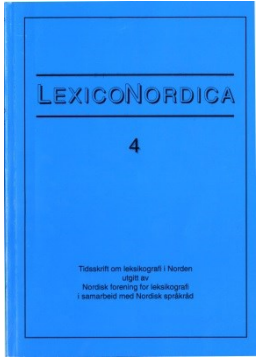

LexicoNordica

Forfatter:	Franziskus Geeb	
Anmeldt værk:	Sue Ellen Wright og Gerhard Budin. 1997. <i>Handbook of Terminology Management, Volume 1, Basic Aspects of Terminology Management</i> . Amsterdam/Philadelphia: Benjamins.	
Kilde:	LexicoNordica 4, 1997, s. 167-169	
URL:	http://ojs.statsbiblioteket.dk/index.php/lexn/issue/archive	

© LexicoNordica og forfatterne

Betingelser for brug af denne artikel

Denne artikel er omfattet af ophavsretsloven, og der må citeres fra den. Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

- Citatet skal være i overensstemmelse med „god skik“
- Der må kun citeres „i det omfang, som betinges af formålet“
- Ophavsmanden til teksten skal krediteres, og kilden skal angives, jf. ovenstående bibliografiske oplysninger.

Søgbarhed

Artiklerne i de ældre LexicoNordica (1-16) er skannet og OCR-behandlet. OCR står for 'optical character recognition' og kan ved tegngenkendelse konvertere et billede til tekst. Dermed kan man søge i teksten. Imidlertid kan der opstå fejl i tegngenkendelsen, og når man søger på fx navne, skal man være forberedt på at søgningen ikke er 100 % pålidelig.

Franziskus Geeb

Sue Ellen Wright, Gerhard Budin (ed.): *Handbook of Terminology Management, Volume 1, Basic Aspects of Terminology Management*, Amsterdam/Philadelphia: Benjamins 1997; 94,00 USD.

Umiddelbart må denne bog være meget interessant for leksikografer i almindelighed og fagleksikografer i særdeleshed. Dog viser læsningen, at udgiverne på det teoretiske plan bevæger sig tydeligt og udelukkende indenfor terminologividenskabens grænser. Med denne indsigt som grundlag bliver "Handbook of Terminology Management" mere forståeligt. Udsagn som f.eks. at ordbøger **altid** har en alfabetisk makrostruktur, hvorimod terminologiske data næsten altid foreligger i en systematisk makrostruktur kræver derfor ikke yderligere diskussion. Det står klart, at sådanne konstateringer skal ses som resultat af den meget ensrettede synsvinkel, som forfatterne indtager, idet de næsten ikke henviser eller inddrager lingvistisk eller metaleksikografisk faglitteratur. Dette vejer særdeles tungt, da bogen af udgiverne i forordet betegnes som hjælp i dagligdagen til bl.a. lingvister.

Betegnelsen "terminologimanagement" indebærer – som udgiverne konstaterer – dannelsen af nye fagtermer, udarbejdelsen af ordbøger og terminologiske databaser samt brugen af disse informationer ved oversættelse og tolkning, men håndbogen kan faktisk ikke dække alle disse områder. Brugere af terminologisk materiale, som desuden her helt uden begrundelse indskrænkes til oversættere, er ikke beskrevet eller klassificeret i denne håndbog. De opfattes åbenbart som homogen masse, hvilket næppe svarer til resultaterne af bl.a. metaleksikografisk brugerforskning. – Den systematiske produktion af "ordbøger og terminologiske databaser" bliver mere udførligt tematiseret i håndbogens bind 1. Kapitlet "Term Selection" henviser til en diskussion af tekstkorpora og deres sammensætning samt brug, men dette emne bliver ikke berørt. Derimod konkluderer Sue Ellen Wright, som står for denne del af håndbogen, ganske overraskende men korrekt, at også terminologisk arbejde i mange tilfælde starter ved at beskrive sprogbrugen og dermed er baseret på tekstkorpora. Dette er dog en ganske uventet "tilståelse", da bogen ellers mange gange pointerer, at terminologisk arbejde starter med "begrebet" og "begrebssystemer" for derefter at nå frem til "benævnelsen". Der mangler dog i denne håndbog en beskrivelse af begrebet "begreb". På dette meget centrale sted i de terminologiske og leksikografiske overvejelser er der brug for en

henvisning til nogle grundlæggende teorier omkring det sproglige tegn. "Begrebet" bliver i håndbogen uden videre bemærkninger brugt som sikkert ståsted. Dette danner også grundlaget for kapitlet om beskrivelsen af begreber, men begreber står for læseren af denne håndbog kun som en blød, ikke nærmere specificeret tankemasse bag det sproglige tegn, som alligevel gøres tilgængelig gennem sproglige tegn. Dette paradoks konkretiseres i bogen bl.a. i udsagnet, at leksikografien er interesseret i ord og terminografien i termer, samt at leksikografien arbejder semasiologisk hvorimod terminologien arbejder onomasiologisk. Denne teoretiske forvirring bliver fuldendt, da Bruno de Bessé i Kapitel 1.3 beskriver terminografisk arbejde som deskriptiv i modsætning til terminologisk arbejde, som åbenbart er præskriptiv. Desuden er efter de Bessé terminologer f.eks. standardiseringsekspert. Beskrivelsen af terminologisk, terminografisk, leksikografisk og ikke mindst fagleksikografisk arbejde samt teoridannelse er dermed utilfredsstillende og forvirrende og kan næppe tilbageføres på "begrebet" som udgangspunkt. Læseren skal her uden tvivl igen tage højde for håndbogens teoretiske udgangspunkt.

"Handbook of Terminology Management" beskriver i dette grundlæggende kapitel 1 omkring fundamentale principper af "Terminology Management" sluttelig "begebsystemer", som dog også uden brugen af "begrebet" kan forstås som semantiske relationer. Vigtigt og bemærkelsesværdig er det store omfang, som udgiverne har afsat til disse "begrebsrelationer" og de forskellige systemer, som kan bruges til deres grafiske konstruktion. Kapitel 2 prøver at give nogle konkrete arbejdsvejledninger til deskriptiv og præskriptiv terminologisk arbejde helt hen til "Do's and Don'ts". Kapitel 3 omkring sprogpolitik med helt konkrete og informative indblik i bl.a. fransk sprogpolitik er i forhold til de nævnte teoretiske bemærkninger i kapitel 1 mindre kontroversiel. Dette gælder også for kapitel 4 med en god introduktion omkring copyright. Bogens sidste hovedafsnit 5 omkring terminologisk uddannelse kunne være en god inspiration også omkring leksikografisk uddannelse, men mangler i den konkrete udformning mere specificerede informationer omkring uddannelsesforløbet og materialernes sammensætning.

De forventede og i forordet omtalte brugere af "Handbook of Terminology Management" er sammensat af personer, som beskæftiger sig med oversættelse, terminologi, sprogplanlægning, informationsmanagement, samt forskning i lingvistik, informationsvidenskab, oversættelse, software design og terminologimanagement. Alle disse brugergrupper vil have stor gavn af en mere afvejet teoretisk fremstilling. Håndbogens centrale rolle i terminologiverdenen, som den er

beregnet til, understreger dette krav yderligere.

Interessant er håndbogens makrostruktur. Mange henvisninger i bogen til andre, relaterede afsnit samt såkaldte "infoboxes" i slutningen af bogen, som indeholder korte informationer til emner som f.eks. "begrebsrelationer" eller "hypertekst" gør den lettere læseligt. Dog mangler der i forordet en vejledning til læsning af centrale steder i bogen. Dette vil hjælpe ved brugen af "Handbook of Terminology Management", der som en håndbog ikke nødvendigvis skal læses fra den ene ende til den anden.

Skuffende er opsamlingen af teoretisk relevant faglitteratur, som igen kun kan ses som udtryk for en ren terminologividskabelig tankegang. Henvisninger til f.eks. "Manual of specialized Lexicography" er ikke mindst ved terminologiske overvejelser uundgåelige og åbner den i "Handbook of Terminology Management" forsømte metaleksikografiske og lingvistiske tankeverden. En udvidet bibliografi, som udkommer i bind 2, vil måske afhjælpe dette problem.

"Manual of Terminology Management" er skrevet af 25 forfattere, som hver sætter deres præg på de enkelte emner. Helheden lider derfor under en ikke entydig brug af fagtermerne, og den mangler et mere struktureret teoretisk grundlag. Håndbogen få utvivlsomt sin plads på universiteternes biblioteker, men leksikografer behøver vist ikke anskaffe den til privat brug.